

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Кафедра цивільно-правових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

(Майя НІКОЛАЄВА)
09.2024 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **МІЖНАРОДНЕ ПРАВО**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Освітньо-професійна програма: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>29 Міжнародні відносини</u> Спеціальність <u>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</u> Рівень вищої освіти: <i>Перший (бакалаврський)</i>	<i>Нормативна</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	-
		<i>Семестр</i>	
		3-й	-
		<i>Лекції</i>	
		20 год.	-
		<i>Практичні / Семінарські</i>	
		16 год.	-
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	-
Форма підсумкового контролю: <i>Іспит</i>			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародне право» є формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії базових теоретичних знань з міжнародного права, а також практичних навичок проведення аналізу сучасних міжнародних відносин з точки зору їх відповідності міжнародно-правовим нормам в контексті світового досвіду та історичного розвитку України.

Завдання. Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- опанування здобувачами інструментарію науки міжнародного права;
- вивчення загальних положень сучасного міжнародного права, його історії, джерел, системи тощо;
- розвитку навичок роботи з першоджерелами, зокрема міжнародними договорами;
- формування вміння комплексного та глибокого аналізу спірних міжнародних ситуацій;
- забезпечення розуміння та критичного осмислення основних тенденцій розвитку міжнародного права в контексті сучасних міжнародних відносин, та навпаки.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетенція: здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

а) Загальні компетенції (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України;

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

б) Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному;

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав;

СК13. Здатність аналізувати діяльність міжнародних недержавних акторів та транснаціональні відносини.

Очікувані результати: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати: основні поняття теорії міжнародного права; основні принципи міжнародного права; особливості дії його норм та їх співвідношення з нормами внутрішньодержавного права; специфіку укладання та виконання міжнародних договорів; особливості застосування норм таких галузей міжнародного права як міжнародне гуманітарне право та міжнародне кримінальне право; визначальні тенденції розвитку міжнародного права у XXI столітті.

вміти: працювати з першоджерелами міжнародного права, а також з джерелами національного законодавства, що забезпечують формування та реалізації зовнішньої політики України; застосовувати норми міжнародного права для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин; аналізувати поведінку суб'єктів міжнародного права на предмет відповідності основним міжнародно-правовим принципам та нормам; відслідковувати вплив міжнародного права на міжнародні відносини; прогнозувати тенденції розвитку міжнародно-правового регулювання з огляду на характер розвитку міжнародних відносини.

Що забезпечує наступні програмні результати навчання **програмні результати навчання (РН):**

РН 15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій, та регіональних студій чине законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідковий матеріал, чинні стандарти технічні умови тощо;

РН 17. Мати навички самостійного визначення освітніх цілей та навчання, пошуку необхідних для їх досягнення освітніх ресурсів.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Поняття, предмет, функції, етапи формування міжнародного права.

Предмет та функції міжнародного права. Історичні етапи формування міжнародного права. Міжнародне право як правова система. Система сучасного міжнародного права, його галузі та інститути. Співвідношення національного і міжнародного права. «Трикутник» міжнародне право – міжнародні відносини – зовнішня політика. Співвідношення норм міжнародного права та норм національного законодавства України про зовнішньополітичну діяльність.

Тема 2. Джерела міжнародного права.

Джерела міжнародного права. Види норм міжнародного права. Норми «jus cogens». Загальновизнаний перелік джерел міжнародного права. Міжнародний договір - основне джерело міжнародного права. Порядок

укладання, форми, структура, мова та найменування міжнародних договорів. Класифікація міжнародних договорів України. Підписання та ратифікація, анулювання та денонсація міжнародних договорів. Міжнародний звичай. Принципи міжнародного права. Проблема екстериторіальної та екстратериторіальної дії норм права.

Тема 2. Суб'єкти міжнародного права.

Поняття та види суб'єктів міжнародного права. Держави - основні суб'єкти міжнародного права. Міжнародна правосуб'єктність націй та народів, які борються за незалежність. Міжнародна правосуб'єктність державоподібних утворень. Правосуб'єктність міжнародних міжурядових організацій. Міжнародна правосуб'єктність Європейського Союзу. Проблема міжнародної правосуб'єктності фізичних осіб та неурядових організацій. Проблеми міжнародно-правового визнання держав. Процедура визнання іноземних держав за законодавством України. правонаступництво в міжнародному праві. правонаступництво України щодо міжнародних договорів.

Змістовний модуль 2.

Тема 4. Населення в міжнародному праві.

Поняття населення в міжнародному праві. Громадянство (підданство) в міжнародному праві. Способи набуття та втрати громадянства (підданства). Особливості правового статусу осіб з подвійним громадянством. Особливості правового статусу осіб без громадянства. Правовий режим іноземців та міжнародне право. Міжнародно-правовий статус осіб, що шукають притулку. Правовий режим біженців. Правовий режим осіб, яким надано тимчасовий захист. Правовий режим осіб, яким надано спеціальний або додатковий захист. Правові підстави та наслідки депортації та екстрадиції.

Тема 5. Територія в міжнародному праві.

Поняття та види територій. Державна територія і державний суверенітет. Державні кордони та прикордонний режим. Території з міжнародним та зі змішаним режимами. Внутрішні й територіальні води. Правовий режим прилеглої зони. Правовий режим континентального шельфу та виняткової економічної зони. Правовий режим відкритого моря, міжнародних рік та міжнародних протоків. Правовий режим повітряного простору. Міжнародно-правовий режим Антарктики. Міжнародно-правовий режим Арктики.

Тема 6. Міжнародно-правовий механізм вирішення міжнародних суперечок.

Міжнародні суперечки та засоби їх вирішення. Поняття «ситуація» і «суперечка» в міжнародному праві. Поняття «сили» в міжнародному праві та умови її застосування. Поняття «війна» в міжнародному праві. Принцип мирного вирішення міжнародних суперечок. Миротворчі місії ООН.

Безпосередні переговори, посередництво, добрі послуги. Міжнародна процедура з примирення. Вирішення суперечок у міжнародних організаціях. Інструменти ОБСЄ з мирного врегулювання суперечок. Багатосторонні групи з мирного врегулювання. Міжнародні судові органи в механізмі вирішення міжнародних суперечок. Міжнародний арбітраж. Міжнародні судові інституції: юридична природа, види, юрисдикція. Міжнародні судові інституції в механізмі захисту національних інтересів України. Організаційно-правове забезпечення представництва інтересів України в міжнародних судових інституціях.

Тема 7. Міжнародне право прав людини.

Міжнародні стандарти прав людини: поняття та класифікація. Інституційний механізм захисту прав людини ООН. Міжамериканська система та механізм захисту прав людини. Африканська система та механізм захисту прав людини. Міждержавне співробітництва з питань захисту прав людини в Південно-Східній Азії. Становлення механізму захисту прав людини в країнах ісламу. Механізм захисту прав людини Європейського Союзу. Інституційний механізм захисту прав людини Ради Європи.

Тема 8. Міжнародне гуманітарне право.

Поняття, предмет, етапи становлення міжнародного гуманітарного права. Джерела міжнародного гуманітарного права. Принципи гуманітарного міжнародного права. Поняття та види збройних конфліктів. Учасники конфліктів та методи ведення війни. Заборонені засоби ведення війни. Режим воєнної окупації. Правовий статус цивільного населення та учасників збройного конфлікту. Режим військового полону. Ведення морської війни. Роль неурядових організацій у забезпеченні дотримання міжнародного гуманітарного права.

Тема 9. Міжнародне кримінальне право.

Поняття предмет, етапи становлення міжнародного кримінального права. Римський Статут як джерело норм міжнародного кримінального права. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду. Міжнародно-правовий механізм притягнення до відповідальності за міжнародні злочини. Особливості виконання рішень Міжнародного кримінального суду.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма навчання					Заочна форма навчання				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	Лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<i>Змістовний модуль 1.</i>										
Тема 1. Поняття, предмет, функції, етапи	10	4	-	-	6	-	-	-	-	-

формування міжнародного права.										
Тема 2. Джерела міжнародного права.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 3. Суб'єкти міжнародного права.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2.										
Тема 4. Територія в міжнародному праві.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 5. Населення в міжнародному праві.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 6. Міжнародно-правовий механізм вирішення міжнародних суперечок.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 7. Міжнародне право прав людини.	10	2	2	-	6					
Тема 8. Міжнародне гуманітарне право.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Тема 9. Міжнародне кримінальне право.	10	2	2	-	6	-	-	-	-	-
Усього годин	90	20	16	-	54	-	-	-	-	-

5. Семінарські заняття.

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять (Додаток 1).

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття, значення, функції, етапи формування міжнародного права.	-
2.	Тема 2. Джерела міжнародного права.	2
3.	Тема 3. Суб'єкти міжнародного права.	2
4.	Тема 4. Населення в міжнародному праві.	2
5.	Тема 5. Територія в міжнародному праві.	2
6.	Тема 6. Міжнародно-правовий механізм вирішення міжнародних суперечок.	2
7.	Тема 7. Міжнародне право прав людини.	2
8.	Тема 8. Міжнародне гуманітарне право.	2
9.	Тема 9. Міжнародне кримінальне право.	2
РАЗОМ:		16

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Поняття, предмет, функції, етапи формування міжнародного права. Завдання для самостійної роботи: - ознайомитись з бібліографією, рекомендованою до теми; - ознайомитись з тематичним тезаурусом.	6
2.	Тема 2. Джерела міжнародного права. Завдання для самостійної роботи: - ознайомитись з бібліографією, рекомендованою до теми; - опанувати тематичний тезаурус та скласти глосарій ключових тематичних термінів*; - проаналізувати питання, які виносяться на практичне заняття, та підготуватись до індивідуального опитування; - напрацювати вміння застосувати спеціалізовані електронні бази даних та автоматизовані інформаційно-пошукові системи для інформаційного пошуку; - підготувати доповідь / презентацію за однією із запропонованих тем.	6
3.	Тема 3. Суб'єкти міжнародного права. Завдання для самостійної роботи: - ознайомитись з бібліографією, рекомендованою до теми; - опанувати тематичний тезаурус та скласти глосарій ключових тематичних термінів*; - проаналізувати питання, які виносяться на практичне заняття, та підготуватись до індивідуального опитування; - підготувати доповідь / презентацію за однією із запропонованих тем.	6
4.	Тема 4. Населення в міжнародному праві. Завдання для самостійної роботи: - ознайомитись з бібліографією, рекомендованою до теми; - опанувати тематичний тезаурус та скласти глосарій ключових тематичних термінів*; - проаналізувати питання, які виносяться на практичне заняття, та підготуватись до індивідуального опитування; - підготувати доповідь / презентацію за однією із запропонованих тем.	6
5.	Тема 5. Територія в міжнародному праві. Завдання для самостійної роботи: - ознайомитись з бібліографією, рекомендованою до теми; - опанувати тематичний тезаурус та скласти глосарій ключових тематичних термінів*; - проаналізувати питання, які виносяться на практичне заняття, та підготуватись до індивідуального опитування; - підготувати доповідь / презентацію за однією із запропонованих тем.	6
6.	Тема 6. Міжнародно-правовий механізм вирішення міжнародних суперечок. Завдання для самостійної роботи: - ознайомитись з бібліографією, рекомендованою до теми; - опанувати тематичний тезаурус та скласти глосарій ключових тематичних термінів*;	6

	- проаналізувати питання, які виносяться на практичне заняття, та підготуватись до індивідуального опитування; - підготувати доповідь / презентацію за однією із запропонованих тем.	
7.	Тема 7. Міжнародне право прав людини. Завдання для самостійної роботи: - ознайомитись з бібліографією, рекомендованою до теми; - опанувати тематичний тезаурус та скласти глосарій ключових тематичних термінів*; - проаналізувати питання, які виносяться на практичне заняття, та підготуватись до індивідуального опитування; - напрацювати вміння застосувати спеціалізовані електронні бази даних та автоматизовані інформаційно-пошукові системи для інформаційного пошуку; - підготувати доповідь / презентацію за однією із запропонованих тем.	6
8.	Тема 8. Міжнародне гуманітарне право. Завдання для самостійної роботи: - ознайомитись з бібліографією, рекомендованою до теми; - опанувати тематичний тезаурус та скласти глосарій ключових тематичних термінів*; - проаналізувати питання, які виносяться на практичне заняття, та підготуватись до індивідуального опитування; - підготувати доповідь / презентацію за однією із запропонованих тем.	6
9.	Тема 9. Міжнародне кримінальне право. Завдання для самостійної роботи: - ознайомитись з бібліографією, рекомендованою до теми; - опанувати тематичний тезаурус та скласти глосарій ключових тематичних термінів*; - проаналізувати питання, які виносяться на практичне заняття, та підготуватись до індивідуального опитування; - напрацювати вміння застосувати спеціалізовані електронні бази даних та автоматизовані інформаційно-пошукові системи для інформаційного пошуку; - підготувати доповідь / презентацію за однією із запропонованих тем.	6
РАЗОМ:		54

* Здобувачі складають глосарій ключових тематичних термінів в окремих Google документі

9. Методи навчання

Під методами навчання розуміють способи навчальної роботи викладача та організації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів з метою вирішення різноманітних дидактичних завдань, спрямованих на оволодіння матеріалом, який потрібно засвоїти. У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються наступні методи:

- *словесні*: лекція; пояснення; дискусія; індивідуальне опитування;
- *наочні*: мультимедійні презентації; перегляд фрагментів тематичних художніх та документальних фільмів;
- *практичні*: складання глосарію ключових тематичних термінів; виконання інформаційного пошуку за допомогою спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем; підготовка та захист презентації.

10. Форми контролю та методи оцінювання

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за наступними формами контролю:

поточний / періодичний контроль на практичних заняттях: аналіз глосарію ключових тематичних термінів, виконання інформаційного пошуку за допомогою спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем, індивідуальне опитування та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань, підготовка та захист доповіді / презентації, розв'язання ситуаційних вправ;

За підсумками поточного / періодичного контролю навчання здобувач вищої освіти може отримати від 0 до 70 балів. Нарахування бонусних балів не передбачається.

Отримана сума балів поточного та періодичного контролю доводиться до відома здобувачів вищої освіти на останньому практичному занятті. Якщо здобувач вищої освіти не погоджується із запропонованими балами він може підвищити їх на екзамені, відповівши на питання.

Підсумковий контроль: іспит (в усній формі).

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти - це ознака, на основі якої проводиться оцінювання будь-чого і яка є мірою оцінки. Критерії оцінювання визначаються за допомогою якісних показників та ознак, що демонструють рівень сформованості навчальних досягнень здобувачів вищої освіти і трансформуються в оцінку згідно затвердженої шкали. Результати академічної успішності здобувачів виставляються у вигляді оцінки за національною шкалою, 100-бальною та шкалою ЄКТС.

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала / оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Відмінно	90 – 100 / A	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Здобувач вміє виявляти причинно-наслідкові	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

		зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	
Добре	82 – 89 / В	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
	74 – 81 / С	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Зараховано	64 – 73 / D	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.

		навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків.	
	60 – 63 / E	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	35 – 59 / FX	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, погребує постійної допомоги викладача.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Міжнародне право як правова система.
2. Історичні етапи формування міжнародного права.
3. Співвідношення національного і міжнародного права.
4. Предмет та функції міжнародного права.
5. Система сучасного міжнародного права, його галузі та інститути.
6. «Трикутник» міжнародне право- міжнародні відносини - зовнішня політика.
7. Співвідношення норм міжнародного права та норм національного законодавства України про зовнішньополітичну діяльність.
8. Джерела міжнародного права.

9. Види норм міжнародного права.
10. Норми «*juscogens*».
11. Загальновизнаний перелік джерел міжнародного права.
12. Міжнародний договір - основне джерело міжнародного права.
13. Порядок укладання, форми, структура, мова та найменування міжнародних договорів.
14. Підписання та ратифікація, анулювання та денонсація міжнародних договорів.
15. Класифікація міжнародних договорів України.
16. Міжнародний звичай.
17. Принципи міжнародного права.
18. Проблема екстериторіальної та екстратериторіальної дії норм права.
19. Поняття та види суб'єктів міжнародного права.
20. Держави - основні суб'єкти міжнародного права.
21. Міжнародна правосуб'єктність націй та народів, які борються за незалежність.
22. Міжнародна правосуб'єктність державоподібних утворень.
23. Правосуб'єктність міжнародних міждержавних організацій.
24. Міжнародна правосуб'єктність Європейського Союзу.
25. Проблема міжнародної правосуб'єктності фізичних осіб та неурядових організацій.
26. Проблеми міжнародно-правового визнання держав.
27. Процедура визнання іноземних держав за законодавством України.
28. правонаступництво в міжнародному праві.
29. правонаступництво України щодо міжнародних договорів.
30. Поняття населення в міжнародному праві.
31. Громадянство (підданство) в міжнародному праві.
32. Способи набуття та втрати громадянства (підданства).
33. Особливості правового статусу осіб з подвійним громадянством.
34. Особливості правового статусу осіб без громадянства.
35. Правовий режим іноземців та міжнародне право.
36. Міжнародно-правовий статус осіб, що шукають притулку.
37. Правовий режим біженців.
38. Правовий режим осіб, яким надано тимчасовий захист.
39. Правовий режим осіб, яким надано спеціальний або додатковий захист.
40. Правові підстави та наслідки депортації та екстрадиції.
41. Поняття і види територій.
42. Державна територія і державний суверенітет.
43. Державні кордони та прикордонний режим.
44. Території з міжнародним та зі змішаним режимами.
45. Внутрішні й територіальні води.
46. Правовий режим прилеглої зони.
47. Правовий режим континентального шельфу та виняткової економічної зони.

48. Правовий режим відкритого моря, міжнародних рік та міжнародних протоків.
49. Правовий режим повітряного простору.
50. Міжнародно-правовий режим Антарктики.
51. Міжнародно-правовий режим Арктики.
52. Міжнародні суперечки та засоби їх вирішення.
53. Поняття «ситуація» і «суперечка» в міжнародному праві.
54. Поняття «сили» в міжнародному праві та умови її застосування.
55. Поняття «війна» в міжнародному праві.
56. Принцип мирного вирішення міжнародних суперечок.
57. Миротворчі місії ООН.
58. Безпосередні переговори, посередництво, добрі послуги.
59. Міжнародна процедура з примирення.
60. Вирішення суперечок у міжнародних організаціях.
61. Інструменти ОБСЄ з мирного врегулювання суперечок.
62. Багатосторонні групи з мирного врегулювання.
63. Міжнародний арбітраж.
64. Міжнародні судові інституції: юридична природа, види, юрисдикція.
65. Міжнародні судові інституції в механізмі захисту національних інтересів України.
66. Організаційно-правове забезпечення представництва інтересів України в міжнародних судових інституціях.
67. Міжнародні стандарти прав людини: поняття та класифікація
68. Інституційний механізм захисту прав людини ООН.
69. Міжамериканська система та механізм захисту прав людини.
70. Африканська система та механізм захисту прав людини
71. Міждержавне співробітництва з питань захисту прав людини в Південно-Східній Азії.
72. Становлення механізму захисту прав людини в країнах ісламу.
73. Механізм захисту прав людини Європейського Союзу.
74. Інституційний механізм захисту прав людини Ради Європи.
75. Поняття, предмет, етапи становлення міжнародного гуманітарного права.
76. Джерела міжнародного гуманітарного права.
77. Принципи міжнародного гуманітарного права.
78. Поняття та види збройних конфліктів.
79. Учасники конфліктів та методи ведення війни.
80. Заборонені засоби ведення війни.
81. Режим воєнної окупації.
82. Правовий статус цивільного населення та учасників збройного конфлікту.
83. Режим військового полону.
84. Ведення морської війни.
85. Роль неурядових організацій у забезпеченні дотримання міжнародного гуманітарного права.

86. Поняття предмет, етапи становлення міжнародного кримінального права.
87. Римський Статут як джерело норм міжнародного кримінального права.
88. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду.
89. Міжнародно-правовий механізм притягнення до відповідальності за міжнародні злочини.
90. Особливості виконання рішень Міжнародного кримінального суду.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачів(Додаток 2)

Поточний та періодичний контроль										Сума балів
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	Іспит	0-100
-	0-10	0-8	0-8	0-8	0-8	0-8	0-10	0-10	30	

T1, T2 ... T9 – теми практичних занять

Формувальне оцінювання

Види навчальної роботи	Бали за одне завдання	Кількість завдань	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1.			
Аналіз глосарію ключових тематичних термінів *.	0-2	1	0-2
Індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0-2	1	0-2
Застосування спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем.	0-2	1	0-2
Підготовка і захист презентації	0-4	1	0-4
Усього за змістовим модулем 1			0-10
Змістовий модуль 2.			
Аналіз глосарію ключових тематичних термінів.	0-2	7	0-14
Індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0-2	7	0-14
Застосування спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем.	0-2	2	0-4
Підготовка і захист презентації	0-4	7	0-28
Усього за змістовим модулем 2			60
Екзамен			
Усний іспит			0-30
Підсумкова сума балів			100

* Здобувачі складають глосарій ключових тематичних термінів в окремих Google документі.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Вид роботи	Бали	Критерії оцінювання
Складання глосарію ключових тематичних термінів	0 балів	Здобувач не сформував глосарій ключових тематичних термінів.
	1 бал	Здобувач сформував глосарій ключових тематичних термінів з визначенням термінів.
	2 бали	Здобувач сформував глосарій ключових тематичних термінів з визначенням термінів та посиланнями на правові джерела.
Застосування спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем.	0 балів	Здобувач не продемонстрував вмінь застосування спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем для інформаційного пошуку.
	1 бал	Здобувач продемонстрував невпевнені вміння спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем для інформаційного пошуку.
	2 бали	Здобувач продемонстрував впевнені вміння застосування спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем для інформаційного пошуку.
Індивідуальне опитування; участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0 балів	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійно-термінологічного апарату і літературних джерел.
	1 бал	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійно-термінологічного апарату і літературних джерел; показує невміння публічно представляти матеріал.
	2 бали	Здобувач бере активну участь в практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних питань, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; здатний публічно представити матеріал.
Підготовка і захист доповіді / презентації	0 балів	Не зараховуються доповіді/презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	1 бал	Доповідь/презентація виконані самостійно, проте не опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал представлений схематично, у висновку сформульовані загальні висновки (або вони взагалі відсутні), тема не розкрита, робота не відповідає вимогам.
	2 бали	Доповідь/презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз містить неточності, але усно здобувач пояснює матеріал впевнено і за допомогою викладача виправляється, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані загальні висновки, тема загалом розкрита із незначними прогалинами, інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони

		оформлені із помилками.
	3 бали	Доповідь/презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, опрацьована актуальність теми із зазначенням невіршених раніше аспектів, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач усно та без допомоги викладача пояснює матеріал, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані самостійні висновки, тема загалом розкрита, інформація у презентації подана із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
	4 бали	Доповідь/презентація виконані самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам, актуальність теми повністю розкрита із зазначенням невіршених раніше аспектів, правильно визначені об'єкт і предмет, гіпотеза власного дослідження, метод відповідає тематиці та поставленій задачі, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; у висновку сформульовані самостійні ґрунтовні судження, підкріплені фактичними доказами та розрахунками, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Усний екзамен (відповідь на 2 питання екзаменаційного білету, кожне питання оцінюється від 0 до 10 балів, разом на екзамені здобувач отримує від 0 до 20 балів)	0 балів	Здобувач не надав відповіді на питання
	1-2 бали	Здобувач надає відповідь дуже поверхнево, не засвоїв матеріал у межах програми навчальної дисципліни, не дає конкретної відповіді на питання білету, не наводить прикладів, не ознайомлений з методичною і навчальною літературою з дисципліни, не здатний висвітлити поставлене питання. На додаткові та уточнюючі запитання екзаменатора здобувач не знає правильної відповіді. Не володіє базовими категоріями та основними теоретичними поняттями з дисципліни.
	3-5 бали	Здобувач надає відповіді на питання білету, проте із суттєвими помилками, формулювання нечіткі, більша частина змісту питання залишається нерозкритою, допущені помилки і порушена логіка викладу, що вплинуло на результат та правильність висновків. Відповідь не аргументована прикладами, посиланнями на нормативно-правову базу та літературні джерела. На додаткові запитання екзаменатора не відповідає.
	6-8 балів	Здобувач допустив деякі неточності чи залишилась нерозкритою частина питання, за умови, що принципові моменти запитань були розкриті правильно, незначні помилки усуваються самим здобувачем, коли на помилки вказує екзаменатор. Здобувач наводить приклади з власної практики, встановлює системні зв'язки між різними питаннями та темами курсу.
	9-10 балів	Здобувач точно і повно відповів на запитання білету, чітко і логічно відповів на додаткові та уточнюючі запитання, вільно

		володіє науковою термінологією, наводить приклади з допоміжної літератури та власної практики, демонструє бачення практичного застосування вивченого матеріалу, розуміє не лише базові, але й допоміжні чи проблемні аспекти питання.

13. Навчально-методичне забезпечення.

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне право». Одеса: ОНУ, 2024. 25 с.
2. Силабус курсу.
3. Мультимедійні презентації.
4. Фрагменти тематичних художніх та документальних фільмів (Додаток 3).

14. Рекомендована література.

Правові джерела:

1. Статут Організації Об'єднаних Націй : Міжнародний документ від 26.09.1945 р. URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf
2. Віденська конвенція про право міжнародних договорів : Міжнародний документ від 23.05.1969 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118#Text
3. Віденська Конвенція № 1138 про дипломатичні зносини. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU61K03U>
4. Віденська Конвенція про консульські зносини : Міжнародний документ від 24.04.1963 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU63K02R>
5. Заключний акт Наради з безпеки і співробітництва в Європі : Міжнародний документ від 01.08.1975 р. URL: <https://www.osce.org/helsinki-final-act>
6. Загальна декларація прав людини : Міжнародний документ від 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
7. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : Міжнародний документ від 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
8. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : Міжнародний документ від 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
9. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини) : Міжнародний документ від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

10. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях : Міжнародний документ від 12.08.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151#Text
11. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії, зі складу збройних сил на морі : Міжнародний документ від 12.08.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text
12. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими : Міжнародний документ від 12.08.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text
13. Конвенція про захист цивільного населення під час війни : Міжнародний документ від 12.08.1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text
14. Римський статут Міжнародного кримінального суду : Міжнародний документ від 17.07.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text
15. Конституція України від 28.06.1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
16. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. Офіційний вісник України. 2004. № 35. Ст. 2317. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
17. Про правонаступництво України : Закон України 12.09.1991 р. № 1543-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 46. Ст. 617. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1543-XII#Text>
18. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01.07.2010 р. № 2411-VI. *Офіційний вісник України*. 2010. № 55. Ст. 1840. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17/card2#Card>

Основна:

1. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. Одеса : Видавництво «Юридика». 2023. 252 с.
2. Антонович М. М. Міжнародне право: Навчальний посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Юрінком Інтер. 2021. 384 с.
3. Войціховський, А. В. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків. 2020. 544 с.
4. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса : Право. 2020. 648 с.
5. Міжнародне публічне право: Підручник. У 2х т. (В.В. Мицик, М.В. Буроменський, М.М. Гнатовський та ін.) За ред. В.В. Мицика. – 2-ге вид., змін. – Харків: Право, 2020. Т. 1. 416 с., Т. 2. 623 с.

Додаткова:

1. Буткевич О. В. Історія міжнародного права: підручник. Київ: Ліра-К. 2019. 416 с.
2. Міжнародне право у світі динамічних змін: контури майбутнього міжнародного правопорядку : колект. монографія / наук. ред.: Василь Репецький, Ігор Земан, Віталій Гутник ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т міжнар. відносин. Львів : ЛНУ імені Івана Франка ; Дрогобич : Коло, 2021. 418 с.
3. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.
4. Мельцер Н. Міжнародне гуманітарне право. Загальний курс : довідкове видання. Київ. 2020. 398 с. URL: <https://blogs.icrc.org/ua/2021/05/203/ihl-comprehensive-intro/>
5. Вивчаючи міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посіб. 3-тє вид., перероб. та доп. / М. Єлігулашвілі, О. Козорог, Т. Короткий, І. Костюк, Т. Ремех, Н. Хендель ; за заг. ред. Т. Короткого ; УГСПЛ ; ТЧХУ. Київ; Одеса : Фенікс, 2024. URL: <https://www.helsinki.org.ua/publications/>
6. Міжнародне кримінальне право (співробітництво держав у протидії злочинності) : підручник / В. А. Гринчак та ін.. Харків : Право, 2019. 440 с.
7. Герасимчук Н. В. Функції міжнародних інституцій у підвищенні ефективності міжнародно-правового регулювання: дис.. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Київ, 2016. 228 с.
8. Буткевич О. Методи дослідження історії міжнародного права: дискусія і нові виклики. *Український часопис міжнародного права*. 2022. № 2. URL: https://jusintergentes.com.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=334:%E2%84%962-2022&Itemid=182&lang=uk.
9. Кориневич А., Короткий Т. Спеціальний трибунал щодо злочину агресії проти України: realpolitik проти невідворотності покарання за злочин агресії. *Український часопис міжнародного права*. 2022. № 2. URL: https://jusintergentes.com.ua/index.php?option=com_k2&view=item&d=334:%E2%84%962-2022&Itemid=182&lang=uk.
10. Богуцький П. Правовий режим гарантій безпеки України: досвід міждисциплінарного дослідження. *Український часопис міжнародного права*. 2022. № 2. URL: https://jusintergentes.com.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=334:%E2%84%962-2022&Itemid=182&lang=uk
11. Міжнародне право. Основи теорії: Підручник / В. Г. Буткевич (ред.), В. В. Мицик, О. В. Задорожній. Київ: Либідь, 2002. 606 с.
12. Короткий Т. Р. «Вічна криза» міжнародного права / Т. Р. Короткий, Н. В. Хендель. *Від теорії міжнародного права до практики захисту прав людини. Liber Amicorum до 60-річчя проф. В.В. Мицика : моногр. / авт. кол. ; за ред. О. В. Задорожнього та О. Р. Поєдинок*. Київ; Одеса : Фенікс, 2016. С. 17-44.

13. Барський В. Р. Міжтериторіальне співробітництво регіонів: на матеріалах одеської області. *Стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку в умовах інституційних перетворень глобального середовища: матеріали 9-ї Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 25 верес. 2020 р.)*. Одеса : ОНУ імені І. І. Мечникова, 2020. С. 54-58.
14. Dvornichenko, D. i Barskyu, V. The EU and responsibility to protect: case studies on the EU's response to mass atrocities in Libya, South Sudan and myanmar. *InterEULawEast*. 2020. № 7 (1). P. 117-138. URL: <https://hrcak.srce.hr/240327>
15. Левенець А. В. Гуманітарна інтервенція як виняток з принципу невтручання у справи держав / А. В. Левенець, О. Г. Хріщева. *Вісник Одеського національного університету. Правознавство*. 2019. Т. 24, вип. 1(34). С. 32-40. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/items/ad9798a7-eb3e-4b34-91fb-3835d33e71dc>
16. Нігрєєва О. О. «М'яке право» у міжнародній системі: до питання про зміст та функції. *Правова держава*. 2018. № 31. С. 147-153. URL: <http://pd.onu.edu.ua/article/view/143485>
17. Маньгора В. В. Реформування правової системи України під впливом міжнародного права. *Інформація і право*. 2021. № 3. С. 35-40. URL: <http://jnas.nbuv.gov.ua/article/UJRN-0001286723>
18. Бехруз Х. Н. Поняття війни у міжнародному праві: проблеми концептуалізації [Електронний ресурс]. *Юридичний науковий електронний журнал : електронне наукове фахове видання*. 2023. № 2. С. 558-561. URL: <http://www.lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv?id=159>
19. Степаненко К.В. Принцип міжнародного співробітництва в сучасних міжнародних відносинах. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 4. С. 602-606. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/287376>
20. Галушка І. С. *Співвідношення права Європейського Союзу з міжнародним правом. Україна і Європейський Союз: шлях до сталого розвитку : зб. наук. ст. за матеріалами I наук. практ. конф. з європ. права, м. Харків, 24 квіт. 2018 р.* Харків. 2018. С. 105-109. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/15141>

15. Електронні інформаційні ресурси

https://documents.un.org/	UN Official Document System. Official web-site
https://legal.un.org/ilc/	The International Law Commission
https://www.icj-cij.org/	International Court of Justice. Official web-site
https://www.itlos.org/	International Tribunal for the Law of the Sea. Official web-site
https://pca-cpa.org/	Permanent Court of Arbitration. Official web-site
https://www.icc-cpi.int/	International Criminal Court. Official web-site
https://www.icrc.org/en	International Committee of the Red Cross. Official web-site
https://www.rada.gov.ua/	Верховна Рада України. Офіційний веб-портал.
https://minjust.gov.ua/	Міністерство юстиції України. Офіційний веб-сайт.
https://mfa.gov.ua/	Міністерство закордонних справ України. Офіційний веб-сайт.
https://www.uail.com.ua	Українська асоціація міжнародного права. Офіційний веб-сайт.

Плани практичних занять

Змістовий модуль 1.

Практичне заняття 1.

Тема 2. Джерела міжнародного права.

Питання для обговорення.

Джерела міжнародного права. Види норм міжнародного права. Дія норма міжнародного права у просторі, часі та за колом осіб. Міжнародний договір як основне джерело міжнародного права. Підписання та ратифікація, анулювання та денонсація міжнародних договорів. Принципи міжнародного права.

Аналіз складеного глосарію ключових тематичних термінів; Індивідуальне опитування та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань; інформаційний пошук з використанням спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем захист тематичної доповіді/презентації.

Практичне заняття 2.

Тема 3. Суб'єкти міжнародного права.

Питання для обговорення.

Поняття та види суб'єктів міжнародного права. Держава як основний суб'єкти міжнародного права. Міжнародні організації як вторинні суб'єкти міжнародного права. Проблема міжнародної правосуб'єктності міжнародних неурядових організацій. Міжнародна правосуб'єктність націй та народів, які борються за незалежність. Проблема міжнародної правосуб'єктності фізичних осіб. Визнання в міжнародному праві. правонаступництво в міжнародному праві.

Індивідуальне опитування та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань; захист тематичної доповіді/презентації.

Змістовий модуль 2.

Практичне заняття 3.

Тема 4. Територія в міжнародному праві.

Питання для обговорення

Поняття і види територій. Державна територія та державні кордони. Території з міжнародним та зі змішаним режимами. Правовий режим внутрішніх та територіальних води. Правовий режим прилеглої зони. Правовий режим континентального шельфу та виняткової економічної зони. Правовий режим повітряного простору. Екстратериторіальна дія норм національного права. Оренда державної території іноземною державою.

Аналіз глосарію ключових тематичних термінів; індивідуальне опитування та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань; захист тематичної доповіді/презентації.

Практичне заняття 4.

Тема 5. Населення в міжнародному праві.

Питання для обговорення.

Населення держави та її юрисдикція. Склад населення. Громадянство, способи набуття громадянства, способи втрати громадянства. Подвійне

громадянство: правові та політичні виклики. Право притулку. Правовий режим міжнародного захисту. Правовий режим тимчасового захисту. Поняття політичного притулку та умови його надання.

Аналіз глосарію ключових тематичних термінів; індивідуальне опитування та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань; інформаційний пошук з використанням спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем; захист тематичної доповіді/презентації.

Практичне заняття 5.

Тема 6. Міжнародно-правовий механізм вирішення міжнародних суперечок.

Питання для обговорення.

Міжнародні суперечки та засоби їх вирішення. Мирні засоби вирішення міжнародних суперечок за Статутом ООН. Суперечки та їх вирішення у міжнародних організаціях. Міжнародне правосуддя в механізмі вирішення міжнародних суперечок. Міжнародний арбітраж. Захист національних інтересів України в міжнародних судових інституціях.

Аналіз глосарію ключових тематичних термінів; індивідуальне опитування та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань; інформаційний пошук з використанням спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем; захист тематичної доповіді/презентації.

Практичне заняття 6.

Тема 7. Міжнародне право прав людини.

Питання для обговорення

Поняття та етапи формування міжнародного права прав людини. Міжнародна система захисту прав людини. Механізми ООН моніторингу та захисту прав людини. Діяльність Ради Європи з формування європейських стандартів прав людини. Особливості організації розгляду заяв Європейського суду за прав людини. Значення практики Європейської конвенції за прав людини і практики Європейського суду з прав людини для формування правопорядків держав-членів Ради Європи.

Аналіз глосарію ключових тематичних термінів; індивідуальне опитування та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань; інформаційний пошук з використанням спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем; захист тематичної доповіді/презентації.

Практичне заняття 7.

Тема 8. Міжнародне гуманітарне право.

Питання для обговорення

Поняття міжнародного гуманітарного права та специфіка його визначення. Гаазького права. Женевське право. Поняття та види збройних конфліктів. Правові наслідки початку та закінчення війни. Учасники конфліктів та методи ведення війни. Правовий режим воєнного стану та режим воєнної окупації.

Аналіз глосарію ключових тематичних термінів; індивідуальне опитування та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань; інформаційний пошук з використанням спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем; захист тематичної доповіді/презентації; розв'язання ситуаційних вправ.

Практичне заняття 8.

Тема 9. Міжнародне кримінальне право.

Питання для обговорення

Поняття міжнародного кримінального права. Основні етапи становлення міжнародного кримінального права. Римський Статут як джерело норм міжнародного кримінального права. Предметна юрисдикція Міжнародного кримінального суду. Територіальна юрисдикції Міжнародного кримінального суду. Часова юрисдикція Міжнародного кримінального суду. Персональна юрисдикції Міжнародного кримінального суду. Особливості організації розслідування міжнародних злочинів Міжнародним кримінальним судом.

Аналіз глосарію ключових тематичних термінів; індивідуальне опитування та участь здобувачів в обговоренні проблемних питань; інформаційний пошук з використанням спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем; захист тематичної доповіді/презентації.

Додаток 2

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами поточного / періодичного контролю

Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
<i>Змістовний модуль 1.</i>		
Тема 2. Джерела міжнародного права.	0-2 (складання глосарію ключових тематичних термінів) 0-2 (індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань) 0-2 (виконання інформаційного пошуку за допомогою спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем). 0-4 (підготовка та захист тематичної доповіді/презентації)	0-10
Тема 3. Суб'єкти міжнародного права.	0-2 (складання глосарію ключових тематичних термінів) 0-2 (індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань) 0-4 (підготовка та захист тематичної доповіді/презентації)	0-8
<i>Змістовний модуль 2.</i>		
Тема 4. Територія в міжнародному праві.	0-2 (складання глосарію ключових тематичних термінів) 0-2 (індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань) 0-4 (підготовка та захист тематичної доповіді/презентації)	0-8

Тема 5. Населення в міжнародному праві.	0-2 (складання глосарію ключових тематичних термінів) 0-2 (індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань) 0-4 (підготовка та захист тематичної доповіді/презентації)	0-8
Тема 6. Міжнародно-правовий механізм вирішення міжнародних суперечок.	0-2 (складання глосарію ключових тематичних термінів) 0-2 (індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань) 0-2 (виконання інформаційного пошуку за допомогою спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем). 0-4 (підготовка та захист тематичної доповіді/презентації)	0-10
Тема 7. Міжнародне право прав людини.	0-2 (складання глосарію ключових тематичних термінів) 0-2 (виконання інформаційного пошуку за допомогою спеціалізованих електронних баз даних та автоматизованих інформаційно-пошукових систем). 0-2 (індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань) 0-4 (підготовка та захист тематичної доповіді/презентації)	0-10
Тема 8. Міжнародне гуманітарне право.	0-2 (складання глосарію ключових тематичних термінів) 0-2 (індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань) 0-4 (підготовка та захист тематичної доповіді/презентації)	0-8
Тема 9. Міжнародне кримінальне право.	0-2 (складання глосарію ключових тематичних термінів) 0-2 (індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань) 0-4 (підготовка та захист тематичної доповіді/презентації)	0-8
Загалом сума балів		70

Додаток 3

Тематичний відео контент

RoseIsland (2020)	https://en.wikipedia.org/wiki/Rose_Island_(film)
EyeInTheSky (2015)	https://ru.wikipedia.org/wiki/Eye_in_the_Sky
A PerfectDay (2015)	https://en.wikipedia.org/wiki/A_Perfect_Day_(2015_film)
TheMonumentsMen (2014)	https://en.wikipedia.org/wiki/The_Monuments_Men
AmericanSniper (2014)	https://en.wikipedia.org/wiki/American_Sniper
HotelRwanda (2004)	https://en.wikipedia.org/wiki/Hotel_Rwanda
The Terminal (2004)	https://en.wikipedia.org/wiki/The_Terminal
Institutional Video: ICC at a Glance (24.07.2019)	https://www.youtube.com/watch?v=UfCiRtsU8
The ICJ – In the Service of Peace and Justice (26.08.2021)	https://www.youtube.com/watch?v=grrN-ntLDlk
Film on the European Court of Human Rights (17.10.2016)	https://www.youtube.com/watch?v=EPWGdhgQlgk